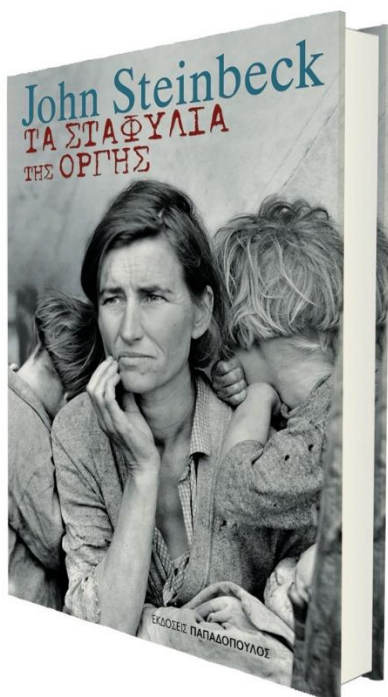

Κλασικά και αξεπέραστα

ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΙΝΑ ΜΑΝΔΗΛΑΡΑ

18/06/2014

Μάλλον όπως ο Τζον Στάινμπεκ, ο οποίος θαρρείς ότι γεννήθηκε για να καταγράψει όσο πιο παραστατικά μπορούσε τον ανθρώπινο πόνο: από τον τελευταίο άνθρωπο που είδε τη ζωή του να καταστρέφεται μέχρι αυτόν που κατάφερε να αντικρίσει στα μάτια τον ίδιο τον Θεό (κι ο ίδιος το κατάφερε μέσα από τα γραπτά του). Γραμμένο λίγα χρόνια μετά το Κραχ, το μυθιστόρημά του Τα σταφύλια της οργής (που επανεκδίδεται από τις εκδόσεις Παπαδόπουλος) είναι αποτέλεσμα μιας σειράς από άρθρα που είχαν δημοσιευτεί από τον Στάινμπεκ στη «Σαν Φρανσίσκο Νιουζ» με τον γενικότερο τίτλο The gypsies of harvest. Για να τα γράψει, φρόντισε να ζήσει ο ίδιος ανάμεσα στους ανθρώπους που υπέφεραν, να δει τον ιδρώτα τους και την απόγνωσή τους, να νιώσει τη μελανή ύψη που έχει η εικόνα της

ζωής στο περιθώριο. Η ιστορία της οικογένειας Τζόουντ που βλέπει τη σοδειά της να καταστρέφεται από τις αμμοθύελλες που έπληξαν την ευρύτερη περιοχή του Τέξας (ως τη Νότια Ντακότα) δεν αφήνει κανένα περιθώριο αισιοδοξίας: η τράπεζα τούς παίρνει το κτήμα και χωρίς λεφτά τραβούν για την Καλιφόρνια, διαπιστώνοντας ότι πολλοί σαν κι αυτούς περιπλανιούνται στις πρόχειρες κατασκηνώσεις σε έναν δρόμο δίχως αύριο. Η παραστατικότητα των περιγραφών του Στάινμπεκ είναι συγκλονιστική, στον βαθμό που φρόντισε όχι μόνο να καταγράψει αλλά και να φτάσει στην απόλυτη ενσυναίσθηση για τον απελπισμένο της εποχής του. Αποδίδοντας πλήρως το ύφος του Αμερικανού συγγραφέα, ο Μιχάλης Μακρόπουλος προτίμησε μια πιο παλιομοδίτικη, αλλά απόλυτα ταιριαστή γλώσσα, προορισμένη να αναπαραστήσει τη «φωνή της κοινής ανθρώπινης μοίρας», όπως τονίζει κι ο ίδιος ο μεταφραστής στην εισαγωγή του. Ενίοτε οι επιλογές του Μακρόπουλου φέρνουν στον νου τη μεταφραστική απόδοση του αλησμόνητου Κοσμά Πολίτη, ο οποίος μέσα από λαγαρά ελληνικά κατάφερε να μεταφέρει με ακρίβεια το κλίμα και τον τρόπο της απόγνωσης στα δικά του κλασικά Σταφύλια της Οργής.

Τζον Στάινμπεκ Τα σταφύλια της οργής John Steinbeck, Τα σταφύλια της οργής, Μτφρ.: Μακρόπουλος Μιχάλης, Εκδόσεις Παπαδόπουλος, Σελ.: 560

<http://www.lifo.gr/mag/features/4359>